

Realisering av färdplaner i Östra Mellansverige

Sammanfattning

Region Västmanland ansöker om 12 procent av projektets bokförda kostnader, dock högst 3 056 308 kronor för projekt Realisering av färdplaner ÖMS under perioden 2023-11-01—2027-10-31.

Projektet "Realisering av färdplanerna i ÖMS – REAL ÖMS" är ett samarbetsprojekt mellan de fem regionerna i Östra Mellansverige. Det syftar till att främja smart, hållbar innovation och tillväxt genom smart specialisering och Partnerskap för innovation (PRI). Genom missionsdriven metodik strävar projektet efter att identifiera och mobilisera för regionala kraftsamlingar. Projektet tar avstamp i färdplanerna för utmaningsområden som inkluderar hållbar livsmedelsförsörjning, morgondagens energilösningar, life science, välfärdsteknik och e-hälsa samt smart industri.

Skäl för det föreslagna beslutet

Projektet genomförs enligt den regionala utvecklingsstrategins prioriterade område Innovationskraft och specialisering och bidrar till att nå målet om ökad tillväxt i näringslivet.

Finansiering söks också från Program för Europeiska regionala utvecklingsfonden för Östra Mellansverige 2021-2027, (ERUF).

Regional tillväxtnämnd har fattat beslut om inriktning för finansiering för det statliga anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder (2021-04-07 § 26). Projektet bedöms ligga i linje med den prioriterade inriktningen "Projekt som främjar en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar". Inom ramen för beslutade inriktningar är också medfinansiering till EU prioriterat.

Genom att främja innovation, samarbete och kompetensutveckling i smart specialisering skapar projektet förutsättningar för ökad ekonomisk förnyelse och konkurrenskraft. Genom partnerskap och nyskapande metoder stärks företagande och näringslivsklimat.

Bakgrund

Projektets utmaning är att utveckla färdigheter för smart specialisering inom ramen för regionalpolitiken för innovationsbaserad tillväxt. Det fokuserar på fyra ÖMS-gemensamma utmaningsområden: Hållbar livsmedelsförsörjning, Morgondagens energilösningar, Life science, välfärdsteknik och e-hälsa samt Smart industri. Genom stärkt samverkan mellan lärosäten, privat- och offentlig sektor samt civilsamhället, strävar projektet efter att realisera färdplaner och skapa en förflyttning mot önskade framtida lägen inom dessa områden.

I ÖMS samarbetar fem regioner för smart, hållbar innovation och tillväxt. Färdplanerna är en viktig del av det regionala utvecklingsuppdraget, med kopplingar till EU:s regionalfondsprogram och politiska mål. De identifierar prioriterade inriktningar för utvecklingen och fungerar som vägledning för utlysningar under programperioden. Projektet tar även hänsyn till den nya generationen av smart specialisering kallad Partnerskap för innovation (PRI), som fokuserar på innovationsdriven utveckling med integrerad hållbarhet som central del.

Projektet utgår från en missionsdriven metodik för att realisera färdplanerna. Det innebär ett tvärvetenskapligt perspektiv och engagemang från aktörer på alla nivåer, med syfte att bryta silos och skapa gemensamma mål. Projektets koordinatörer spelar en nyckelroll i att mobilisera aktörer, inklusive företag, lärosäten, medborgare och offentlig sektor, för att identifiera och realisera regionala kraftsamlingar. De behöver även hantera regionala, nationella och internationella förfrågningar och initiativ för att skapa berikande partnerskap inom utmaningsområdena.

Projektets främsta målgrupp utgörs av aktörer inom det företagsfrämjande systemet, inklusive men inte begränsat till, smart specialisering. Dessa utgörs bland annat av inkubatorer, science parks, kluster, innovationsmiljöer, Almi, universitet och deras holdingbolag. Dessa aktörer har en avgörande roll i att stärka regionens innovationskapacitet och främja hållbar utveckling genom att stödja företagsinitiativ, kreativitet och kunskapsöverföring.

Övergripande mål

Projektet syftar till att stärka till innovation och hållbar regional tillväxt i Östra Mellansverige (ÖMS) genom att hantera de utmaningar och ta tillvara de möjligheter som pekas ut i ÖMS färdplaner för smart specialisering.

Projektmål

Projektet ska bidra till att realisera ÖMS färdplaner för smart specialisering.

Delmål och aktiviteter

Stärkta förutsättningarna för verkställande av färdplanerna genom att identifiera missions och realisera regionala kraftsamlingar.

Växla upp befintliga regionala kraftsamlingar. Här avses befintliga satsningar i respektive regioner, där vädregionen är beroende av kompletterande kompetenser från övriga ÖMS-regioner. Urval av sådana regionala kraftsamlingar ska bottna i en tydlig nytta för minst en (1) annan ÖMS-region och bidra till färdplanernas prioriterade inriktningar. Genom att växla upp det som redan sker i regionerna ökar tempot i realiseringen av färdplanerna. Typen av regional kraftsamling styr vilka aktörer, kompetenser och resurser i ÖMS som behöver engageras. Ett exempel är att befintliga satsningar på produktion av biologiska läkemedel i Uppsala kräver samverkan med processteknisk och digital kompetens i övriga ÖMS.

Realisera nya regionala kraftsamlingar. Avstamp tas utifrån färdplanerna, utan i förväg geografiska och regionala avgränsningar. Det är färdplanerna med tillhörande prioriterade inriktningar som styr vilka målgrupper som ska bjudas in och engageras. Ett exempel är den prioriterade inriktningen Förnybar energiproduktion, robusta elnät och energilagring i färdplanen för Morgondagens energilösningar. För att säkerställa att den inriktningen kan realiseras så kan forskning kring batterilagring och industri i en ÖMS-region behöva matchas med behövande kommuner, energiproducenter och nätägare, i andra ÖMS-regioner.

Breddad syn på perspektiv som ska tas tillvara och aktörer som kan vara med och bidra, genom att tekniska - eller tjänsteinnovationer kompletteras med perspektiv kring hållbarhet och kompetensförsörjning samt kunskap om beteenden, kulturer, lagar och nya former av affärsmodeller.

Här avser projektet att föra in arbetet med PRI. Arbetet är inriktat på att öka kunskapen om att en systemtransformation kräver innovation på bred front, vilket omgriper både lagar och mjukare aspekter som kultur och beteenden. Men också ett engagemang bland fler typer av verksamheter än vi vanligtvis ser i arbetet med innovation.

Vidareutvecklat det regionala ledarskapet och åstadkommit förflyttning i ÖMS genom utvecklade arbetssätt, kapacitet och förmågor att identifiera missions som realiserar i regionala kraftsamlingar.

Utveckla arbetssätt för att arbeta med missions samt öka kunskapen om hur man kan arbeta med systeminnovation och dra nytta av EU:s innovationspolitiska satsningar genom så kallad peer learning mellan regionerna.

Ingående kommuner

Samtliga kommuner i Östra Mellansverige.

Regional samverkan

Projektet är ett samarbetsprojekt mellan de fem regionerna i Östra Mellansverige. De betonar vikten av att stärka ÖMS-regionens konkurrenskraft genom strategisk samverkan, gemensamma prioriteringar och samhandling.

Perspektiv

Projektet har en direkt positiv påverkan på klimatet genom att främja övergången till en mer hållbar och resurseffektiv ekonomi. Genom initiativ som främjar hållbar energiproduktion, effektiv resursanvändning och minskad miljöpåverkan i produktionsprocesser, bidrar projektet till att minska växthusgasutsläppen och främja en mer hållbar framtid

Projektet kan ha positiv påverkan på barn bland annat genom innovation och utveckling inom Life Science, Velfärdsteknik och e-hälsa samt bättre livsmedel/kost tack vare satsningar på hållbar livsmedelsförsörjning. Indirekt kan insatserna också påverka barn då vuxna i deras närhet kan tänkas må bättre med bättre möjlighet till arbete samt ökad regional utveckling inom bland annat energi och industri

Genom att främja innovation och skapa nya möjligheter inom områden som livsmedelsförsörjning, hälsa och teknologi, genereras nya arbetstillfällen och ekonomisk tillväxt. Dessutom, genom att satsa på hållbar energiproduktion och resurseffektivitet, skapas en mer hälsosam och trivsamt miljö för alla som bor och verkar i regionen. Sammantaget syftar projektet till att öka livskvaliteten och skapa en positiv inverkan för invånarna.

Tjänsteställe, handläggare

Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum

2023-09-18

Projektbeskrivning

Dnr: 23RS9519

Vid identifiering av missions och engagerandet av aktörer ska perspektiv kring hållbarhet och kompetensförsörjning samt kunskap om mänskliga beteenden, kulturer, lagar, regler och nya former av affärsmodeller finnas med.

Uppföljning och resultatspridning

Resultat och lärande är en bärande del av projektet. Projektet kommer löpande att ha återkommande möten med aktörer, närliggande projekt, andra regioner och organisationer för att dela kunskaper. Man kommer aktivt arbeta med att beskriva och sprida kunskap om arbete, arbetssätt, resultat och lärdomar i olika sammanhang och till våra målgrupper.

Arbetet omfattar också extern utvärdering där en upphandlad utvärderare kontinuerligt följer projektet, enligt Tillväxtverkets riktlinjer. Här kan aktiviteter uppstå till följd av resultat eller rekommendationer från utvärderingens genomförande eller slutrapport.

I avslutsarbetet följs projektets resultat upp med hjälp av egna och/eller externa undersökningar. Projektet kommer också att beskriva de modeller som producerats eller följts och lärdomar som projektet upparbetat.

Projektorganisation

I styrgruppen för projektet sitter respektive regions chef för det område som hos de flesta projektparter kallas näringslivsutveckling. Styrgruppen träffas regelbundet och leds av projektägaren i stödmottagande region, Region Västmanland.

Projektet kommer att tillsätta ett slags aktörsråd/advisory board i syfte att bistå med systemperspektiv och inspiration till att identifiera missions och realisera regionala kraftsamlingar. Möten med advisory board sker 12 gånger årligen.

Projektet kommer att ledas av en projektledare med stöd av ekonom, kommunikatör och respektive regions strateger för området innovation och smart specialisering. Det ekonomiska redovisningsarbetet kommer att hållas ihop av en projektekonom på region Västmanland, med stöd av ekonomer på respektive region.

Tjänsteställe, handläggare
Analys och strategi, Lena Kihl

Projektforum
2023-09-18

Projektbeskrivning
Dnr: 23RS9519

Kostnads- och finansieringsbudget

Bokförda kostnader	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
Egen personal (inkl. lönebikost.)	731 264	4 405 133	4 510 855	4 619 117	3 925 943	18 192 312
Indirekta kostnader (Schablon)	292 506	1 762 053	1 804 342	1 847 647	1 570 377	7 276 925
Summa bokförda kostnader	1 023 770	6 167 186	6 315 197	6 466 764	5 496 320	25 469 237

Finansiering						
Offentlig finansiär	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
Region Örebro län 1:1-medel	122 852	740 062	757 824	776 012	659 558	3 056 308
Region Västmanland	122 852	740 062	757 824	776 012	659 558	3 056 308
Region Östergötland	122 852	740 062	757 824	776 012	659 558	3 056 308
Region Sörmland 1:1 medel	78 332	471 873	483 198	494 795	420 543	1 948 742
Region Sörmland Övriga medel	44 520	268 189	274 625	281 216	239 015	1 107 566
Region Upsala 1:1 medel	83 345	502 067	514 117	526 456	447 453	2 073 437
Region Uppsala Övriga medel	39 508	237 995	243 707	249 556	212 106	982 871
Tillväxtverket ERUF	409 508	2 466 874	2 526 079	2 586 706	2 198 528	10 187 695
Total finansiering	1 023 770	6 167 186	6 315 197	6 466 764	5 496 320	25 469 237

Beslut om medfinansiering från ERUF fattas den 8 december 2023.